

ת"פ 44307/02/14 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים

16 מרץ 2015

ת"פ 44307-02-14 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני כב' השופטת דנה כהן-לקח
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

פלוני

הנאשם

החלטה וגמר-דין

השאלה העיקרית העומדת להכרעתי בהליך זה הנה האם יש להורות על ביטול הרשעת הנאשם בדין. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים ועיינתי במכלול החומר שלפניי, באתי בסופה של שקילה למסקנה כי בנסיבותיו הייחודיות של מקרה זה, ניתן להעדיף את ההיבטים האינדיבידואליים-השיקומיים על-פני האינטרסים הציבוריים, באופן שהרשעתו של הנאשם תבוטל. להלן טעמי לכך.

רקע

1. הנאשם הורשע ביום 20.3.2014 על-יסוד הודאתו, בעבירות שיוחסו לו בכתב-אישום מתוקן כדלקמן: עבירה אחת של תקיפה בנסיבות מתמירות (תקיפה-סתם של בת-זוג) לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק); וכן ריבוי עבירות של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

כתב-האישום המתוקן מחזיק שני אישומים. בהתאם לאישום הראשון, ביום 15.2.2014 בסמוך לשעה 12:00 בביתם בירושלים, התעורר בין הנאשם לאשתו (להלן גם: המתלוננת) ויכוח בנוגע לדרישת הנאשם לשמירת שבת בבית. בעקבות הויכוח, אמר הנאשם למתלוננת בין היתר: "אל תשברי שבת...את לא מחייגת לאמא שלי". בהמשך לכך, כאשר המתלוננת ניגשה לסלון הבית והתיישבה על הספה, ניגש אליה הנאשם וסטר לפניה. בגין כך, הורשע הנאשם לפי הודאתו בעבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות (תקיפה-סתם של בת-זוג).

בהתאם לאישום השני, בעקבות המתואר באישום הראשון, במספר הזדמנויות במהלך יום 16.2.2014, שלח הנאשם מספר מסרונים למתלוננת במסגרתם איים עליה באומרו בין היתר: "שלא תעיזי להתקשר לאמא שלי שוב. אם אני אדע שדיברת איתה, הימים שלך על האדמה הזו יהיה קצרים. המשחק שלך נגמר היום אחרי כל השנים". בנוסף, איים הנאשם: "אם יקרה לי משהו, אני לא משאיר ממך חתיכת בשר, אני הולך על כל הקופה, תיזהרי ממני", וכן: "...אבטחה שלי (כך במקור - ד.כ.ל). אם תעזרי לחזור, תקבלי בראש...אני ירדוף (כך במקור-ד.כ.ל) אחרייך. לא יעזור

לך. המשפחה שלך...לא מבינים עד כמה אני דפוק. את מחוקה!". ועוד: "ביום מן הימים אני בטוח שאהיה בכלא בגללך. והילדים יישארו יתומים. וזו לא קלישאה...ללכת להוריי זו לא אופציה. לשרוף אותך בשחנה כן". וגם: "...את נכנסת לסטטיסטיקה...". ועוד: "...את התוצאות את תרגישי עם האדמה...מאתמול ניפרץ הסחר (כך במקור - ד.כ.ל) במובנים שההורים שלך אבכו (כך במקור - ד.כ.ל) עליך...משטרה בשבילי כבר לא אופציה. גם אם אספוג מיהם השפלות. את לא מבינה למה הכנסת את עצמך". בגין כל אלה, הורשע הנאשם בריבוי עבירות של איומים.

2. מלכתחילה, לא הייתה הסכמה עונשית בין הצדדים. הסנגור הודיע כי הוא שומר לעצמו את האפשרות לעתור לביטול ההרשעה. מנגד, המאשימה הודיעה כי עמדתה היא כי יש להותיר את הרשעת הנאשם על-כנה. עם זאת, המאשימה הייתה נכונה לדחות את שמיעת הטיעונים לעונש מספר פעמים על-מנת לאפשר לנאשם להשתלב בטיפול בבית-נועם לפי המלצת שירות המבחן, ועל-מנת לעקוב אחר התקדמותו של הנאשם בתהליך הטיפול. בהתאם לכך, נדחו הטיעונים לעונש מספר פעמים. במהלך השנה האחרונה (מאז ההרשעה על-יסוד הודאת הנאשם ביום 20.3.2014, ועד שמיעת הטיעונים לעונש ביום 16.2.2015) הוגשו לעיוני 6 תסקירי שירות מבחן (חלקם נגעו לתנאים המגבילים של שחרור הנאשם ממעצר, וחלקם נגעו לתהליך הטיפולי כפי שיפורט להלן).

3. יובהר מיד כי לאחר קבלת מלוא התסקירים, ונוכח התהליך הטיפולי בו השתלב הנאשם, הסכימה המאשימה להסתפק במישור העונשי בצו של"צ ובצו מבחן לפי המלצת שירות המבחן ולפי בקשת הסנגור. המחלוקת שנותרה בין הצדדים נוגעת, אפוא, לסוגית ההרשעה.

תסקירי שירות המבחן

4. **התסקיר הראשון** מיום 10.4.2014 דיווח כי הנאשם צפוי להיקלט ביום 4.5.2014 בבית נועם. אותה עת, היה מצוי הנאשם בתנאי הרחקה ואי יצירת קשר עם אשתו.

5. **בתסקיר השני** מיום 28.8.2014 צוין כי במסגרת האבחון שנערך לנאשם בתיק המעצר בתחילת הדרך, ההתרשמות של שירות המבחן הייתה כי הנאשם זקוק למסגרת טיפולית מקיפה ואינטנסיבית לטיפול בגברים אלימים במשפחה, וזאת לצורך הבנת דפוסי התמודדותו בעבר, ועבודה על שינוי אותם דפוסים טרם חזרה לבית המשפחה. צוין כי הנאשם שולב בבית-נועם במסלול הכולל יציאה לעבודה בבוקר, וחזרה להוסטל עד השעה 16:00 לצורך השתלבות בפעילויות השוטפות של המקום עד למחרת בבוקר. במסגרת זו, החל הנאשם לעבוד כמתווך דירות באזור העיר הרצליה. נאסר על הנאשם לצאת מגבולות העיר הרצליה במהלך שהותו בהוסטל, ללא פיקוח. לפי דיווח צוות המקום, עם הזמן הצליח הנאשם לראות באופן אמיתי את מצבו ואת קשייו, ולהשיג תובנות לגבי עצמו.

6. **התסקיר השלישי** מיום 18.9.2014 כולל פירוט רב יותר לגבי נתוניו של הנאשם והתהליך הטיפולי שעבר. מהתסקיר עולה כי הנאשם כבן 43, נשוי מעל 10 שנים, אב לשלושה ילדים בגילאים 10-3, ללא עבר פלילי.

במישור התעסוקתי - צוין בתסקיר כי הנאשם גילה חוסר יציבות: לאחר שחרורו משירות צבאי מלא בחיל

המודיעין, עסק הנאשם בתחום המחשבים ובהוראת מחשבים. לאחר מכן, עבד כמנהל מכירות בתחום הקרמיקה. טרם מעצרו, הנאשם לא עבד בשל סגירת חנות הקרמיקה בה הועסק, ובשל קושי למצוא תחום תעסוקתי מעניין, כך לדברי הנאשם.

במישור הזוגי - בני-הזוג נישאו כאשר הנאשם היה כבן 31, והמתלוננת הייתה כבת 21. הנאשם תיאר כי בשלב מוקדם של הנישואים החלו קשיים במערכת הזוגית, אשר הוחמרו עקב מחלת עור שהתגלתה אצל המתלוננת, וחייבה שינויים באורח החיים על-מנת להתאימו לצרכיה הבריאותיים של המתלוננת. שירות המבחן התרשם כי מערכת היחסים הזוגית התאפיינה בצרכי תלות וקשיי נפרדות הדדיים, וידעה עליות ומורדות. התנהגותו של הנאשם התאפיינה בצרכי שליטה, בנוקשות מחשבתית, ובהשפלה שהלכה והחמירה. שני בני-הזוג התקשו לערוך שינוי במצבם, על-אף שהבינו כי קיימת בעייתיות ביחסים ביניהם ובהתנהגות של הנאשם. לדברי בני-הזוג, הם פנו בעבר לייעוץ זוגי פרטני, אך המוקד של הטיפול לא היה אלימות, והם הפסיקו את הטיפול ביוזמתם כשהיה בתחילתו. המתלוננת מסרה כי בעבר, הנאשם פנה מיוזמתו לטיפול בגברים אלימים ב"ויצו", אולם לא המשיך בכך.

אשר לעבירות בגין הורשע הנאשם - הנאשם לקח אחריות על המעשים והביע חרטה כנה עליהם. הנאשם תיאר כי פעל כך עקב מריבה "טיפשית" שהתפתחה בין בני-הזוג, וזאת לאחר תקופה בה חש תסכול, ריחוק ונטישה מצד המתלוננת. שירות המבחן ציין כי בתקופה שקדמה לביצוע העבירות, מצבו הרגשי של הנאשם הידרדר עקב קשיים במערכת הזוגית, חוסר תעסוקה ומחלת הסרטן עמה מתמודדת אמו בשנתיים האחרונות.

בכל הנוגע לתהליך הטיפולי - העובד הסוציאלי של בית-נועם מסר כי הנאשם עמד בכל כללי המוסד, ללא הפרות משמעת כלשהן. בתחילה, התקשה הנאשם לבחון באופן כן את דפוסי ההתנהגות והתקשורת שלו. עם זאת, במהלך השעות בבית-נועם, החל הנאשם להיפתח ולשתף בקשייו השונים, וכן הצליח לראות ולקבל את החלקים התוקפניים והשתלטניים באישיותו. עם הזמן, פיתח יכולת לגלות אמפטיה לאחר, יצר קשרים חברתיים אותנטיים, העמיק בתכנים הפסיכו-חינוכיים, והביע יכולת הבנה ויישום של התכנים הנלמדים במוסד. הנאשם סיים את הטיפול בבית-נועם ביום 14.9.2014, ואז עבר להתגורר בבית-הוריו כחלופת-מעצר, במטרה להשתלב בטיפול בקהילה. בשיחה שערך שירות המבחן עם המתלוננת, היא מסרה כי במהלך כל התקופה לא היה קשר בינה לבין הנאשם, והביעה רצון שהנאשם ישוב להתגורר עמה ועם הילדים.

אשר להערכה המקצועית של שירות המבחן - שירות המבחן התרשם כי מדובר באדם בעל קשיים בדימוי העצמי, ובעל קשיי נפרדות וחרדת נטישה. נראה כי במצבים בהם הנאשם חש פגיעה, דחייה ותסכול, הוא עלול להגיב באלימות בניסיון להשיב לעצמו תחושת ערך. כל אלה מהווים גורמי סיכון להתנהגות פוגעת. מנגד, מדובר באדם המנהל אורח חיים נורמטיבי בתחומי העבודה והחברה, ללא עבר פלילי. במהלך החודשים האחרונים, החל תהליך משמעותי של שינוי בחייו של הנאשם, תוך נטילת אחריות על התנהגותו, הבנה של קשייו, שיתוף פעולה בטיפול והפנמה של תכנים משמעותיים. לפיכך, לפי הערכת שירות המבחן, רמת המסוכנות הנשקפת מהנאשם, פחתה. הנאשם הביע רצון להמשיך טיפול בקהילה. כל אלה מהווים גורמי סיכוי לשיקום.

בסיומו של התסקיר השלישי, ביקש שירות המבחן דחייה נוספת על-מנת לבחון את יכולתו של הנאשם להמשיך

את תהליך השיקום בקהילה, גם מחוץ למסגרת אינטנסיבית וכוללנית כדוגמת בית-נועם.

7. יוער כי בהתאם **לתסקיר רביעי** מיום 17.11.2014 שנגע לתנאי מעצרו של הנאשם, הוריתי ביום 9.12.2014 על הקלות במישור הקשר של הנאשם עם המתלוננת, באופן שבשלב הראשון, היה הנאשם רשאי להיפגש עם אשתו והילדים באמצע שבוע עד השעה 23:00 (אז חזר הנאשם למעצר בית לילי בבית הוריו), וכן היה רשאי לשהות יחד עם אשתו והילדים במהלך השבת בבית ההורים של בני-הזוג. באותו תסקיר, צוין כי הנאשם החל לעבוד כסוכן ומשווק בחברת השקעות בירושלים.

8. **בתסקיר החמישי** מיום 15.1.2015 עדכן שירות המבחן כי הנאשם החל לקבל טיפול זוגי ב"יד-שרה" (מרכז טיפול ייעודי לגברים אלימים). מהעובד-הסוציאלי של "יד-שרה" נמסר כי בני-זוג נמצאים בתחילת התהליך הזוגי, כאשר נראה כי הנאשם מגויס ומחויב לטיפול. התרשמות שירות המבחן הייתה כי הנאשם מביע מחויבות גבוהה לטיפול ולשינוי בו החל, וניכר כי נעזר בטיפולים השונים כדי לקדם את הקשר עם אשתו וילדיו. באותו תסקיר, המליץ שירות המבחן לאפשר לנאשם לשוב ולהתגורר עם אשתו וילדיו ללא תנאים מגבילים, כשלב משמעותי בתהליך הטיפול.

בהחלטתי מיום 22.1.2015 קיבלתי את המלצת שירות המבחן בהעדר התנגדות מטעם המאשימה, והוריתי על הסרת התנאים המגבילים, כך שהנאשם שב להתגורר עם אשתו וילדיו.

9. **בתסקיר השישי, והאחרון**, מיום 26.1.2015 צוין כי בשבועות הקרובים צפוי הנאשם להשתלב בקבוצה טיפולית לגברים אלימים ב"יד-שרה". בפגישותיו של הנאשם עם שירות המבחן הוא שיתף בתחושותיו כי עבר שינוי משמעותי בחייו האישיים והזוגיים, כאשר הוא מפנים ומיישם את הכלים שרכש במהלך הטיפול. לדברי הנאשם, הוא חש כי הטיפול הזוגי ב"יד-שרה" בו החלו בני-הזוג לאחרונה, מעניק לו כלים נוספים ליצירת תקשורת פתוחה ונכונה יותר. בצד זאת, הנאשם שיתף בקשיים כלכליים שחווים בני-הזוג, ורגשות אשם של הנאשם עקב כך. שירות המבחן חזר על התרשמותו לפיה הנאשם מביע מחויבות גבוהה לטיפול ולשינוי בו החל, וניכר כי הוא נעזר בטיפולים השונים כדי לקדם את הקשר עם אשתו וילדיו.

בכל הנוגע להרשעה - הנאשם הביע חשש לפיו ההרשעה עלולה לפגוע באפשרות למציאת תעסוקה התואמת את כישוריו, תוך פגיעה בקידומו האישי וביכולתו לפרנס את משפחתו.

במישור ההמלצה - שירות המבחן ציין כי מחד גיסא, מדובר בעבירות חמורות. מאידך גיסא, הנאשם עבר בשנה האחרונה תהליך טיפולי משמעותי עבורו ועבור בני-המשפחה. להערכת שירות המבחן, ישנה חשיבות רבה להמשך הטיפול כדי להקטין את הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד. שירות המבחן ציין כי הטלת עונש מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, עלולה לחבל במאמצים לשיקום שכן שירות המבחן רואה חשיבות רבה בחזרתו ובשילובו של הנאשם במעגל העבודה כחלק משיקומו הכולל, וכגורם שיפחית סיכון להישנות עבירה דומה בעתיד. אשר על כן, ולמרות חומרת העבירות ואופיין, המליץ שירות המבחן לשקול לבטל את הרשעת הנאשם, וכן להטיל עליו צו של"צ בהיקף של 140 שעות. לדעת שירות המבחן, עונש זה ימחיש את חומרת המעשים, ובמקביל יאפשר את חזרת הנאשם לעבודה

ולח"י שגרה תקינים. בנוסף, המליץ שירות המבחן על צו מבחן למשך שנה, במהלכה ימשיך הנאשם לקבל טיפול במסגרת עמותת "יד-שרה", תוך ששירות המבחן יוסיף לעמוד בקשר עם העובד-הסוציאלי המטפל שם.

טיעוני הצדדים

10. בא-כוח המאשימה, עו"ד אריה ברנד, טען כי נוכח התהליך השיקומי המוצלח שעבר הנאשם, מסכימה המאשימה להמלצות שירות המבחן במישור העונשי (140 שעות של"צ וצו מבחן לשנה). עם זאת, בא-כוח המאשימה טען כי המאשימה מתנגדת לביטול ההרשעה. בהקשר זה, עמד בא-כוח המאשימה על חומרת העבירות ונסיבות ביצוען וטען כי הן אינן מאפשרות את ביטול ההרשעה. בא-כוח המאשימה הוסיף כי לא הוכח שהרשעה בדיון תוביל לנזק קונקרטי משמעותי עבור הנאשם, וכי גם מסיבה זו אין לבטל את ההרשעה.

11. מנגד, בא-כוח הנאשם, עו"ד גדי טל, עתר לקבלת המלצות שירות המבחן במלואן, לרבות בסוגית ההרשעה. הסנגור עמד על כך ששני האישומים בגינם הורשע הנאשם, התרחשו בפרק-זמן של יומיים, על רקע חששו של הנאשם מחילול שבת, ורצונו כי המתלוננת לא תערב את אמו ביחסים ביניהם עקב כך שהאם חולה בסרטן. הסנגור הדגיש כי האישומים באישום השני לא מומשו. בטיעוניו עמד בא-כוח הנאשם על כך שהנאשם חסר עבר פלילי, והדגיש את התהליך הטיפולי-שיקומי המשמעותי שעבר הנאשם. לשאלת בית-המשפט, טען הסנגור כי מרשו החליף בחודשים האחרונים עבודות. כיום, נטען כי הנאשם עובד כמתווך באופן עצמאי, וכי הותרת ההרשעה על-כנה עלולה לפגוע בעיסוקו הנוכחי וכן ביכולתו למצוא אפיקי תעסוקה אחרים. בהתחשב בכל אלה, עתר הסנגור לביטול הרשעת מרשו. הסנגור הגיש לעיוני מכתבי המלצה והערכה מחברת התיווך בה הועסק הנאשם כששהה בבית-נועם, מעבודות קודמות בהן עבד הנאשם וכן משירותו במילואים. עוד הוגשה לעיוני חוברת הנושאת את השם "מעגל האלימות". לטענת הסנגור, הנאשם היה מעורב בכתיבת תכני החוברת בעת שהותו בבית-נועם (אע"פ כי אין התייחסות לכך בתסקירים שלפניי). בנוסף, הגיש הסנגור אסמכתא מן הפסיקה לתמיכה בעתירתו לביטול ההרשעה.

12. אשת הנאשם, המתלוננת, נשאה דברים לפניי לפי בקשתה. המתלוננת עמדה על כך שהיא מבחינה בשינוי מהותי שחל אצל הנאשם. היא ביקשה מבית-המשפט לסייע לכך שבני-הזוג ימשיכו את חייהם בצורה מכובדת, והדגישה את רצונה בכך שהנאשם יצליח לפרנס את המשפחה הנתונה בקשיים כלכליים משמעותיים.

13. הנאשם פנה אל אשתו והתנצל בפניה. הוא ציין כי עבר תהליך מורכב וקשה, הביע שביעות-רצון ממנו, וציין כי הוא חש אדם חדש וכי הפיק את הטוב מהתהליך הטיפולי בו השתלב.

סוגית ההרשעה

14. כידוע, הכלל הוא כי משנקבע כי אדם בגיר ביצע עבירה, יש להרשיעו בדיון. הימנעות מהרשעה או ביטולה, מהווים אמצעי חריג שבית-המשפט יעשה בו שימוש רק בנסיבות חריגות ויוצאות דופן, בהן בית-המשפט שוכנע כי אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, לבין חומרתה של העבירה ונסיבות ביצועה. הנטל על ההגנה לשכנע כי בנסיבות המקרה יש לחרוג מן הכלל ולהעדיף את שיקום הנאשם בדרך של אי הרשעה או ביטולה, על-פני העדפת

שיקולים נוגדים אחרים ובהם: עקרון ההלימה והוקעת מעשי העבירה, הצורך בהרתעת היחיד והרבים, וכן מדיניות אכיפה אחידה ושוויונית כלפי כלל העומדים לדין.

בהתאם להלכה הפסוקה, על-מנת לבטל הרשעה בעניינו של נאשם בגיר, על בית-המשפט לבחון **הצטברות** של שני תנאים מרכזיים: ראשית, האם סוג העבירה ונסיבות ביצועה מאפשרים לוותר בנסיבות המקרה על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים. ושנית, האם ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם (ראו: ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997). עוד ראו פסיקה של בית-המשפט העליון במותב תלתא מהשנה האחרונה, המתבססת על תנאיה של הלכת כתב הנ"ל: ע"פ 5985/13 אבן נ' מדינת ישראל (2.4.2014)).

15. אודה כי סוגית ההרשעה בעניינו של הנאשם לא הייתה פשוטה להכרעה, שכן מדובר במקרה גבולי. עם זאת, לאחר ששקלתי את טענות הצדדים ועיינתי במכלול החומר שהונח לפניי, הרי בסופה של שקילה באתי למסקנה כי בנסיבותיו הייחודיות של מקרה זה, ניתן להורות על ביטול ההרשעה.

16. **בכל הנוגע לסוג העבירות ולנסיבות ביצוען** - עסקינן בשני אישומים שהתרחשו במהלך יומיים (ימי שבת וראשון: 15.2.2014 ו- 16.2.2014). לפי האישום הראשון, בני-הזוג התווכחו בצהרי יום שבת בביתם, בין היתר על שמירת שבת. בהמשך לאותו יומו, כאשר המתלוננת התיישבה על הספה בסלון, הנאשם סטר לה בפניה, ובגין כך הורשע בעבירה של תקיפה סתם של בת-זוג. לפי האישום השני, ביום ראשון שלמחרת, איים הנאשם על חייה של המתלוננת באמצעות שליחת מספר מסרונים בטלפון הנייד, ובגין כך הורשע בריבוי עבירות של אימים.

צודק בא-כוח המאשימה בטענתו לפיה האיומים המילוליים על חייה של מתלוננת, שהועלו על-כתב במסרונים שנשלחו אליה, היו מחרידים בתוכנם ובנוסחם כמפורט בפסקה 1 לעיל. זאת ועוד; המסרונים המאיימים נשלחו למתלוננת יום לאחר שהנאשם חצה את הקווים ועשה שימוש באלימות פיזית, על-ידי מתן סטירה בפניה של המתלוננת. החומרה המצטברת הטמונה בנסיבות אלה, תומכת בעמדת המאשימה לפיה אין מקום לביטול הרשעה. יחד עם זאת, אין להתעלם מכך שמדובר במעשים שבוצעו בפרק זמן מצומצם יחסית של יומיים. זאת ועוד; רף האלימות הפיזית בו נקט הנאשם במסגרת האישום הראשון, לא היה גבוה (סטירה בודדת שלא נטען שגרמה לחבלה גופנית). בנוסף, האיומים נשוא האישום השני - שהיו בוטים וחמורים בתוכנם ובנוסחם - לא לוו בשימוש באמצעי חם או קר, ואף לא נטען כי הם באו לידי הגשמה או מימוש בדרך כלשהיא. כל אלה, מאפשרים לשקול את הבקשה לביטול ההרשעה.

17. **בכל הנוגע לתנאי השני בהלכת כתב שעניינו פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם** - נקודת המוצא היא כי על ההגנה לשכנע כי הרשעה בדין תוביל ליצירת נזק קונקרטי וממשי בשיקומו או בעתידו של הנאשם. ובלשונו של כב' השופט שהם:

"...יש להתייחס לנזק המוחשי-קונקרטי העלול להיגרם למבקש, ואין להידרש לאפשרויות תיאורטיות, לפיהן עלול להיגרם לו נזק כלשהו בעתיד. קבלת גישתו זו של המבקש, תחייב את בית המשפט להידרש לתרחישים תיאורטיים, שאין לדעת אם יתממשו בעתיד, ולא ברור כלל עד כמה תהיה להרשעה בדין השפעה על היתכנותם של אותם תרחישים".

(רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (1.1.2013)).

לטענת הסגור, הנאשם עבד בעבר בתחום התיווך, וכיום הוא עוסק במקצוע זה כעצמאי. לפי הנטען, הרשעה בדין עלולה להוביל לשלילת רישיונו של הנאשם כמתווך בהתאם לסעיף 5(א)(4) לחוק המתווכים במקרקעין, התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המתווכים). הסגור הוסיף וטען כי אם וככל שהנאשם יבחר לשנות את תחום עיסוקו, כי אז הרשעה בדין עלולה לפגוע בניסיונותיו לאתר מקומות עבודה אפשריים. בהתייחס לטענות אלה, אומר כי האפשרות שרישיונו של הנאשם כמתווך יישלל עקב ההרשעה, יכולה לעלות בגדר נזק קונקרטי. יחד עם זאת, אין מדובר בפגיעה בטוחה או בפגיעה בוודאות גבוהה, שהרי בהתאם לסעיף 5 לחוק המתווכים, נתונה לרשם הממונה לפי אותו חוק, סמכות שבשיקול-דעת להכריע האם מבקש הרישיון רשאי לשמש כמתווך במקרקעין על-אף הרשעתו בדין. אוסיף כי מטיעוני הסגור בטיעונים לעונש עלתה חוסר בהירות בשאלה האם הנאשם יבחר להמשיך את עיסוקו בתחום התיווך (פרוטוקול דיון מיום 16.2.2015, עמ' 10, ש' 24 ואילך). אשר לטענת ההגנה לפיה הרשעה בדין עלולה לחסום אפשרויות תעסוקה עתידיות בפני הנאשם, אומר רק כי מדובר בטענה ערטילאית שאין די בה, כשהיא לעצמה, כדי לבסס נזק מוחשי. ניתן לסכם ולומר כי ההגנה הצליחה להצביע על אפשרות לנזק תעסוקתי שעלול להיגרם לנאשם בגין הרשעתו, אולם אין מדובר בפגיעה בטוחה או בפגיעה שוודאותה משמעותית.

18. דא עקא, בנסיבותיו הייחודיות של מקרה זה, אני סבורה כי במסגרת הדיון בסוגית ההרשעה, יש מקום ליתן משקל משמעותי לתהליך הטיפול-שיקומי אותו עבר הנאשם.

הנאשם ללא עבר פלילי ומעולם לא הועמד לדין קודם לכן. אין חולק כי הנאשם שיתף פעולה עם רשויות אכיפת החוק החל מהשלבים הראשונים של החקירה המשטרתית, והודה במעשים. הוא נטל אחריות לביצוע העבירות בשלב מוקדם של הדיון בתיק העיקרי. על-אף שלא מדובר במקרה העוסק ברף גבוה של אלימות פיזית (להבדיל מאלימות מילולית), הנאשם שיתף פעולה באופן מלא עם הגורמים המקצועיים, והסכים להמלצת שירות המבחן לשילובו בבית-נועם. כאן המקום להדגיש כי בית-נועם היא מסגרת טיפולית אינטנסיבית לטיפול בגברים אלימים במשפחה. אין מדובר בסדנאות או במפגשים חד-שבועיים (בלא להקל ראש בחשיבות מסלול טיפולי מסוג זה). מדובר במסגרת טיפולית יומיומית מקיפה לתקופה של כארבעה חודשים. הנאשם שולב במסלול בו המטופל עוסק בעבודתו מחוץ למוסד בשעות הבוקר, אולם שב להתגורר במוסד משעות אחר הצהריים ואילך. השהות במסגרת כוללת טיפולים קבוצתיים ופרטניים וכן תוכניות טיפוליות שונות. מסלול זה מאפשר ניתוק של הגבר האלים מבית המשפחה, ועבודה מקיפה על דפוסי חשיבה והתנהגות בתחום האלימות. מתסקירי שירות המבחן עלה כי הנאשם עבר תהליך טיפולי משמעותי בבית-נועם. הוא העמיק בתכנים, שיתף ברגשותיו, הצליח להתבונן במצבו ובקשייו, והשיג תובנות על עצמו. כל אותה תקופה, נמנע הנאשם מיצירת קשר עם אשתו בהתאם לצו בית-המשפט.

לאחר ארבעת חודשי הטיפול בבית-נועם, המשיך הנאשם להתמיד בתהליך הטיפול במסגרת הקהילה, והחל בטיפול זוגי ב"יד-שרה". מהדיווחים של העובד הסוציאלי המטפל שם, עולה כי הנאשם מגויס ומחויב לטיפול. במקביל, ניתנו הקלות הדרגתיות באיסור יצירת הקשר עם המתלוננת, עד שלבסוף איסור זה הוסר לחלוטין בהעדר התנגדות המאשימה.

כפי שניתן להבין מתיאור השתלשלות הדברים, עקבתי אחר התקדמותו של הנאשם במשך מספר לא מועט של דיונים לאורך תקופה של קרוב לשנה, וקיבלתי לעיוני מספר תסקירים מטעם שירות המבחן. חזיתי באופן בו דיבר כל אחד מבני-הזוג אל רעהו בדיון הטיעונים לעונש לפני. לפי התרשמותי מהנאשם (וכן מאשתו) באולם-הדיונים, וכן לפי התרשמותם של גורמי המקצוע האמונים על הצד הטיפול, הנאשם עבר תהליך משמעותי, תוך שהוא מוסיף להביע מחויבות גבוהה להמשך אותו תהליך. כמובן, אין ביכולתי או ביכולתם של גורמי המקצוע, לנבא את העתיד. עם זאת, אני שותפה להערכת הגורמים הטיפולים לפיה ההתמדה והמחויבות של הנאשם במסגרת הטיפול המקיף בו שולב, נותנים בסיס להאמין ולקוות כי לפנינו אדם השונה בדפוסי חשיבתו והתנהגותו מכפי שהיה בעת ביצוע העבירות.

19. בא-כוח המאשימה טען לפני כי אמנם אין להתעלם מההליך השיקומי המשמעותי שעבר הנאשם, אולם הדרך הראויה להתחשב בכך היא באמצעות הקלה בעונש ולא באמצעות ביטול ההרשעה. בהתייחס לטענה זו, אומר כי דרך-הילוך זו אכן עשויה להיות ראויה במקרים רבים, וצעדתי בה לא פעם, לרבות בתיקי אלימות במשפחה (ראו למשל: ת"פ (י-ם) 43472-11-12 מדינת ישראל נ' פלוני (10.12.2014)). עם זאת, כידוע, על בית-המשפט לשקול כל מקרה לפי נסיבותיו. במקרה דנן, אני סבורה כי העובדה שלא היה מדובר ברף גבוה של אלימות פזיזת; העובדה כי מכלול המעשים בוצעו בפרק-זמן מצומצם בן יומיים, על רקע ויכוח בין בני-הזוג; העובדה כי האיומים המילוליים (הקשים) שהעלה הנאשם על-הכתב, לא לוו בשימוש באמצעי חם או קר, ולא מומשו בדרך כלשהיא; האפשרות (הגם שאינה ודאית) לפגיעה בתעסוקת הנאשם עקב הרשעתו בדיון; ובעיקר- התהליך הטיפולי המשמעותי שעבר הנאשם החל משילובו בבית-נועם ואילך - כל אלה במשקלם המצטבר מטים את הכף לטובת העדפת ההיבט האינדיבידואלי-שיקומי התומך בביטול ההרשעה, על-פני השיקולים הציבוריים המתנגדים לכך.

אשר על כן, אני מורה על ביטול הרשעתו של הנאשם וקובעת כי ביצע את העבירות בהן הודה (עבירה אחת של תקיפה-סתם של בת-זוג, וכן ריבוי עבירות של איומים).

העונש המוסכם

20. שני הצדדים עתרו לאמץ את המלצת שירות המבחן לעונש ולהטיל על הנאשם צו של"צ בהיקף של 140 שעות וצו מבחן. נוכח שיקולי השיקום עליהם עמדתי בהרחבה לעיל, העונש לו עותרים הצדדים במשותף לפי המלצת שירות המבחן, נראה בעיניי ראוי. יחד עם זאת, ראיתי להאריך את תקופת צו המבחן, בה הנאשם יוסיף להיות בפיקוח הגורמים המקצועיים. כמו כן, ראיתי להוסיף רכיב עונשי של התחייבות כספית הצופה פני עתיד.

כולי תקווה כי הנאשם יצדיק את האמון שניתן בו, וימשיך להתמיד בדרך בה הוא צועד, לטובתו ולטובת אשתו וילדיו.

הוסבר לנאשם באולם הדיונים כי אי שיתוף פעולה עם שירות המבחן במסגרת צו המבחן וצו השל"צ, יובילו להרשעתו בדיון ולגזירת עונשו מחדש.

סוף דבר

21. אני מורה על ביטול הרשעת הנאשם ומטילה עליו כדלקמן:

א. הנאשם יבצע שירות לתועלת הציבור בהיקף של 140 שעות על-פי התוכנית המוצעת בתסקיר שירות המבחן.

שירות המבחן יפקח על עבודת הנאשם ויהיה רשאי לשנות את מקום ההשמה במידת הצורך, ללא צו שיפוטי נוסף.

ב. הנאשם יהיה נתון לפיקוח קצין מבחן למשך שנה וחצי מהיום, וישתתף בכל תכנית טיפולית שיציע שירות המבחן וזאת כחלק מתנאי המבחן.

הנאשם מוזהר שוב כי אם יפר את תנאי המבחן או את צו השל"צ תימסר הודעה על כך לבית-המשפט, אשר מוסמך לקיים דיון מחודש בביטול ההרשעה ובגמר-הדין.

ג. התחייבות כספית בסך 5,000 ₪ למשך 3 שנים מהיום, לא לבצע עבירה מן העבירות בהן הורשע. הנאשם יחתום על ההתחייבות בשלושת הימים הקרובים, ולא - ייאסר לתקופה של 10 ימים.

המזכירות תמציא העתק פרוטוקול זה לשירות המבחן למבוגרים.

גמר-הדין יפורסם ברבים, ללא פרטים מזהים של הנאשם והמתלוננת.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתנה היום, כ"ה אדר תשע"ה, 16 מרץ 2015, במעמד הצדדים.